

HOTĂRÎREA CURȚII CONSTITUȚIONALE
cu privire la controlul constituționalității
art. 4 alin. (3) și (4) din Regulamentul Parlamentului
adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996
"Pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului"

Nr.1 din 03.02.98

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.22-23/13 din 12.03.1998

* * *

Curtea Constituțională în componența:

Pavel BARBALAT - președinte
Nicolae CHISEEV - judecător
Mihai COTOROBAI - judecător
Nicolae OSMOCHESCU - judecător
Gheorghe SUSARENCO - judecător-raportor
Ion VASILATI - judecător

cu participarea Ludmilei Zadorojnii, grefier, deputatului în Parlament Vladimir Solonari, autorul sesizării, în lipsa reprezentantului Parlamentului, legal citat, conducându-se de art. 135 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. a) art. 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, a examinat în ședință plenară deschisă dosarul ce are ca obiect sesizarea din 7 octombrie 1997 a deputatului Vladimir Solonari, care solicită controlul constituționalității art. 4 alin. (3) și (4) din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996 "Pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului".

Temei pentru examinarea dosarului, conform art. 24 și 25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, a servit sesizarea deputatului în Parlament Vladimir Solonari privind controlul constituționalității art. 4 alin. (3) și (4) din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996 "Pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului".

Autorul sesizării susține că art. 4 alin. (3) din Regulament stipulează că "fracțiunile parlamentare se constituie în termen de 10 zile după constituirea legală a Parlamentului", iar alin. (4) din același articol prevede că "în scopul realizării programelor preelectorale ale partidelor, organizațiilor social-politice și blocurilor electorale, precum și al menținerii configurației politice a Parlamentului, nu se admite formarea de noi fracțiuni, decât cele constituite în condițiile alin. (1)-(3)" ale aceluiași articol.

Fracțiunile parlamentare ca elemente ale structurii organizatorice a Parlamentului determină formarea Biroului permanent, comisiilor permanente, formarea ordinii de zi, asigurarea tehnico-materială a activității Parlamentului ș.a.

Autorul sesizării consideră că prin privarea deputaților de dreptul de a forma fracțiuni parlamentare noi pe durata mandatului parlamentar se exercită, de fapt, presiuni politice asupra conștiinței deputaților, ceea ce vine în contradicție cu doctrina democrației reprezentative (art. 60) și cu prevederile art. 68 din Constituție, potrivit căruia "în exercitarea mandatului deputații sînt în serviciul poporului", iar "orice mandat imperativ este nul".

Examinînd materialele dosarului, Curtea Constituțională, conform prevederilor art. 23 din Legea cu privire la Curtea Constituțională,
a c o n s t a t a t:

Potrivit art. 60 alin. (1) și (2) din Constituție, Parlamentul - organul reprezentativ suprem și unica autoritate legislativă a statului - este compus din 101 deputați. În baza art. 64 alin. (1) din Constituție structura, organizarea și funcționarea Parlamentului se stabilesc prin regulament. În alin. (3) din același articol se stipulează că "vicepreședinții (Parlamentului) se aleg la propunerea

Președintelui Parlamentului, cu consultarea fracțiunilor parlamentare". Prin această stipulare legislatorul introduce noțiunea de "fracțiune parlamentară", atribuindu-i o funcție caracteristică organului de lucru. De menționat, că alte norme ale Constituției nu stabilesc în mod expres caracteristici ale fracțiunilor parlamentare și modalitatea de formare a acestora. Practica internațională denotă că formarea fracțiunilor sau grupurilor parlamentare este un drept și nu o obligație a deputatului, se face la alegerea sa și funcționează în baza unor reguli, stabilite prin statute sau regulamente parlamentare.

Deci, atît Constituția Republicii Moldova, cît și practica internațională confirmă că modul de formare și funcționare a fracțiunilor parlamentare - ca structură a Parlamentului - se stabilește la libera alegere a legislatorului prin adoptarea actului regulamentar corespunzător - domeniu ce nu necesită intervenția Curții Constituționale.

Curtea Constituțională reține că opțiunea deputatului privind alegerea fracțiunii parlamentare este facultativă și nu imperativă și, prin urmare, nu se poate vorbi despre o lezare a drepturilor deputatului în exercițiul mandatului.

Constituția, prin art. 60 alin. (1) și (3), 66 lit. a) și art. 72 alin. (3) lit. c), prevede soluționarea chestiunii abordate de autorul sesizării în exclusivitate prin exercitarea atribuțiilor de bază ale legislatorului și la discreția acestuia.

Curtea Constituțională consideră că în problema dată numai Parlamentul este în măsură să decidă asupra modalităților, procedurilor și condițiilor în care procedează la luarea unor măsuri, potrivit principiului autonomiei regulamentare, în virtutea căruia el își stabilește modul de organizare și desfășurare a propriilor activități, evident, în condițiile normelor constituționale.

În corespundere cu art. 60 lit. c) din Codul jurisdicției constituționale pentru motivele menționate,

Curtea Constituțională

D E C I D E:

1. Sistează procesul privind controlul constituționalității art. 4 alin. (3) și (4) din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797-XIII din 2 aprilie 1996 "Pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului".

2. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, este definitivă și se publică în "Monitorul Oficial al Republicii Moldova".

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE

Pavel BARBALAT

Chișinău, 3 februarie 1998.
Nr. 1.